

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

O. NORDSTEDT.

N:o 3.

d. 22 Maj 1872.

Bryologiska skizzer från Norges kusttrakter, af S. BERGGREN.

(Forts. f. föreg. N:r.)

Till *Amblystegium finmarchicum* LOR. torde ett par *Amblystegia* kunna hänföras, som jag fann vid Tromsö, oakadt de ej såsom auctors exemplar växa på träd, utan antingen på kalkhaltig jord, såsom den på stranden af hafsdjurs skal bildade, eller på granitblock vid stranden. Såväl gröfre former, af samma storlek som *A. serpens*, som äfven finare nästan som *A. confervoides*, denna senare på kalkhaltig jord mellan gräs, förekomma. Utmärkande för nämnda former äro de tätt sittande upprätta smala grenarna, de tilltryckta bladen, tufvornas brungula färg, bladens större styfhet, dessas kortare och bredare spets, bredare och fastare celler, kortare nerv, som hos de gröfre formerna knappt räcker till midten och hos de mindre nästan saknas.

Vända vi oss nu från denna vegetation, hvars natur, såsom vi af de anförda exemplen kunna finna, betingas dels af kalkbottnen dels af hafsluften, hvilka bådas förhållanden äro gynnsamma för mossfloras kosmopolitiska medlemmar, och förflytta oss till Flöjffjellet, hvilket af Adj. TH. FRIES, som jag åtföljde på denna tur, var väl känt såsom fyndort för intressanta lafvar; så finna vi likaledes der en omvexling af quartz- och kalkhaltiga klippor men en alpin vegetation. Den högsta punkt, hvars vegetation undersöktes, torde hafva en höjd af omkring 2000 fot öfver hafvet och framträder dels såsom torr berghäll, på hvilken *Carex nardina* växer, dels i form af ett medeltung mellan myr och hed, som är van-

ligt i våra fjelltrakter på en viss höjd och der arter, som tillhöra myren och den torra klippan trängas om hvarandra på samma fläck. Af de här förekommande arterna vill jag anföra *Dicranum arcticum* och *Starkii*, *Mnium Blyttii* och *hymenophyllum*, *Webera Ludwigii*, *Orthothecium chryseum*, *Brachythecium glaciale*, *Hypnum Bambergeri* och *flexuosum* n. sp. samt *Blyttia Mörckii* n. subsp.

Hypnum (Drepanium) flexuosum n. sp. Dioicum. Cæs-pites inferne fulvi vel ochracei, superne virescentes. Caulis erectus, flexuosus, fragilis, inferne simplex superne pinnato-ramosus, ramis elongatis. Folia secunda e basi ovata lanceolata, ecostata vel obsolete bico-stata, integerrima. Cellulæ folii tenues, basilares angulares infima serie rectangulares, reliquæ quadratæ, omnes aurantiæ. Paraphyllia nulla. Folia perigynii late ovata cuspidata, haud secunda.

Växer i täta tufvor tillsammans med *Hypnum Bambergeri* på de högre delarna af Flöjffjellet vid Tromsö. Bildar blandad med denna art täta tufvor af 1—2 tums höjd, hvilka nedtill hafva den för de flesta fjell-*Drepania* utmärkande ockragula färgen och upptill äro glänsande brungröna. Stjelnarna flerböjda, bräckliga, antingen ej förgrenade eller upptill med tätt sittande något utdragna grenar. Bladen föga konkava, något ensidigt böjda, äggrundt lansettlika med tvär bred (ej hjertlik) bas, fullkomligt helbräddade. Basens hörnceller i nedersta raden rektangulära, de 3—4 öfre raderna quadratiska, såväl sjelfva som de angränsande inåt belägna bascellerna lifigt guldgula. Nerven vanligen omärklig eller kort, dubbel. Bladcellerna smala, längden ungefär 12 gånger så stor som bredden.

Könsförhållandet och saknaden af parafyllier ställa denna art närmast *Hypnum Heusteri*. Denna senare skiljes dock genom sina talrika pargrenar, mera krökta blad, hvilka hafva tydligt tillbakavikna kanter och å ömse sidor om bladets medellinie äro försedda med tvenne djupa strimmor, samt för öfrigt hafva bredare kortare bladceller och alldeles

hyalina hörnceller vid bladens bas. *Hypnum Bambergeri* är lik denna genom sin förgrening, färg och stjelkarnas bräcklighet, men skiljer sig genom de mera tätt sittande smalspetsiga bladen, hvilka äro halfeirkelformigt krökta, hafva fastare cellväfnad och basceller med tjockare väggar.

Blyttia Mörckii N. v. Es. * *carinata* Berggr. Frons canaliculata vel carinata conduplicata, apice marginibus inflexis truncata, carina fere tota foliis involueralibus vel perigonalibus repleta.

Frons 3—4 linier lång, rektangulär, med starkt förtjockad medelnerv, sidohälfterna ända till medelnerven tätt veckade nästan hopvikna och i spetsen af frons inåtböjda. Perigonial- liksom äfven involueralbladen stora och talrika så att de till hälften fylla mellanrummet mellan bladkanterna, djupt flikade med äggrunda eller omvänt äggrunda flikar. Kalken äggrund.

Skild genom smalare frons med uppåtrigtade bladkanter, hvilka äro nästan sammanslutna. Hela frons, som i spetsen är trubbig genom den starkt inåtböjda bladkanten, bildar sålunda en köl, som i spetsen är begränsad af en tvärvägg. Kalken har bredare bas och är vid mynningen mera hopdragen än hos hufvudformen. Liknar något *Mörckia hibernica* var. *Wilsoniana* GOTTSCHE genom sina uppåt rigtade bladkanter, men beskaffenheten af svepets flikar, hvilka äro hela och ej såsom hos nämnda art upplösta uti smala tänder, visar att ifrågavarande form närmast sluter sig till *Blyttia Mörckii*. Växer på Flöjffjellet vid Tromsö på underlag af *Dicranum Starkii* och *Webera cucullata* etc. på kalla ställen, der snön länge kvarligger.

På stenig botten på de högre delarna af fjellet träffas *Weisia crispula*, *Dissodon Frölichianus* (ymnig men steril), *Pseudoleskea atrovirens*, *Lescuræa saxicola* (sannolikt allmän i Skandinavien fjelltrakter) samt *Ptychodium plicatum* i stor mängd på stenar och i kalla hålor tillsammans med *Brachythecium salebrosum* och *glaciale*. Något längre ned

på ett med lafvar beväxt fält förekomma *Cynodontium virens* och *Wahlenbergii*, *Dicranum clongatum* och *fuscescens*, *Tetraplodon mnioides* och *angustatus* och *Heterocladium dimorphum*.

Klippor af quarzrika bergarter stryka omvexlande med kalkhaltiga i afsatser omkring fjellet, dels inom dels ofvan björkregionen. På de förra växa *Dicranum Blyttii*, *Encalypta rhabdocarpa*, *Racomitrium sudeticum*, *Philonotis fontana* (en form med smala stjelkar växande i fasta tufvor på fuktiga klippvallar vanligen inblandad med *Myurella julacea*), *Timmia bavarica* och *norvegica* båda i hålor vid klippfoten, *Plagiothecium pulchellum* och *Amblystegium Sprucei*. På de kalkrika klipporna är mossvegetationen mera omvexlande och vi kunna der samla *Encalypta commutata* och *streptocarpa* (steril), *Orthotrichum alpestre*, *Pseudoleskea catenulata* och *tectorum*, *Orthothecium rufescens* och *intricatum*, *Hypnum Halleri*, *sulcatum*, *filicinum*, *commutatum*, *fastigiatum*, *Heufleri*, *Vaucheri* med dennas var. *coelophyllum*, och vid foten af klipporna *Hypnum curvicaule*. Vi finna således, att det är de pleurokarpiska mossorna, som här äro talrikast representerade, ett förhållande hvars orsak är att tillskrifva kalken. Vid fjellets fot utmed stranden växa *Bryum arcticum* och *pallens* samt vid eller i bäckarna *Bryum Duvalii*, *Dichodontium pellucidum* och *Hypnum ochraceum*.

Hvad *Pseudoleskea tectorum* angår, så är den visserligen med afseende på bladens form och byggnad ganska utmärkt men företer dock beröringspunkter med *Pseudoleskea catenulata*, till hvilken den förhåller sig med afseende på habitus, bladform och cellform i bladet såsom *Hypnum Vaucheri* förhåller sig till *Hypnum cupressiforme*. Genom mera brunaktig färg, plattare tufvor, krökta grenar och något ensidiga blad skiljer den sig redan till habitus.

På myrlika ställen uti dalen nedanför Flöjffjället växa *Sphagnum teres*, *riparium* och *finbriatum*, *Hypnum intermedium* och *vernicosum* och *Catocopium nigratum*, uti skogsmark *Hylocomium triquetrum*, *Hypnum Lindbergii* och

callichroum, på murkna trädstammar *Brachythecium Starkii* och *reflexum*, *Tetraphis pellucida*, *Dicranum strictum*, *Ulota Drummondii* (på trädstammar) och på stenar *Dicr. longifolium*.

De något för unga och bristfälliga exemplaren af *Dicr. strictum* likna visserligen *Dicr. fragilifolium*, men jag anser dem dock tillhöra den förstnämnda. Från den sistnämnda afvika de nämligen genom sina tätt packade stjelkar utan rotludd, sina bredare och plattare blad. Rådfrågar man bladets byggnad så ledes man till samma åsigt. Visserligen få åtskilliga *Dicrana*, då de växa på multnande vegetabiliska ämnen, större celler med tunnare väggar och rikligare klorofyll, på samma gång som bladen bli bredare och mindre smalspetsade, alldeles i öfverensstämmelse med de hos flera andra mossor inträdande formförändringar, som framkallas af ett humusrikt underlag, men det oaktadt företer denna form ytterligare med afseende på nervens smalhet och bladspetsen en tydlig olikhet med *D. fragilifolium*. Arten sätter sällan frukt och dess förökning försiggår genom rottrådar, hvilka utgå från äldre stjelkar, utbreda sig vidt och bredt öfver ytan af multnande trädstubbar och alstra ett rikligt protonema. Bland dettas grenar finner man ett slags trådar af annan form och färg än protonemat. De äro nämligen 2—3 gånger tjockare än dettas grenar, ha bruna cellväggar och cellerna äro någon gång delade på längden i tvenne. Utan tvifvel äro dessa ett slags hvilande celler och innehålla näringsämnen för de på proembryot uppkommande stjelkarna. Att de bräckliga bladen genom sina affallna delar hafva samma alstrande förmåga som denna hos rötterna funna synes mig högst sannolikt.

Hypnum curvicaule Jur. Tvåbyggare. Stjelken nedliggande eller uppstigande regelbundet pargrenig, upp till krökt, nedtill slutligen bar; grenarna rigtade åt ett håll eller utstående åt begge sidor, spetsiga, med mer eller mindre krökt spets. Bladen något ensidiga, äggrundt lansettlika, sammandragna till en spets, längs

hela kanten svagt sågade, nerven grof, upphörande nedom eller i spetsen, bladcellerna jemnbreda, hörncellerna vid basen starkt uppsvällda, färglösa, de mellan dem och nerven belägna guldgula. De yttre perichætial-bladen runda, de derpå följande äggrunda och de innersta syllika med bred bas, alla med lösa celler, nervlösa och i kanterna med små men hyassa sågtänder.

Växer vid foten af fuktiga kalkklippor på Flöjffjellet vid Tromsö. Hittills funnen på några få ställen i Rhætiska, Salzburger- och Juliska Alperna.

JURATZKA, som först beskrefvit denna art, jemför den med *H. filicinum*, från hvilken den skiljer sig genom saknaden af stjelkludd och parafyllier, bladens form och nerven, samt med *H. stramineum*, hvarmed de mindre förgrenade stjelkarna hafva en viss likhet. Närmast beslägtad synes den mig vara med *Hypnum sarmentosum*. Ej nog dermed att dessa begge arter till habitus hafva likhet, utom det att *H. curvicaule* är finare än den förra, är det isynnerhet hos bladen som öfverensstämmelsen är tydlig. Begges blad hafva med afseende på sin form den egendomligheten, att de ofvan midten hastigt aftaga i bredd, bibehålla denna bredd ända ut mot spetsen, der de åter på samma sätt hastigt afsmalna till en spets. Äfven med afseende på bladnerven råder likhet derutinnan, att denna är nedom spetsen liksom utplattad och derigenom otydlig och fortsättes så beskaffad ända ut i sjelfva spetsen. Väl skilda äro dessa arter genom bladens och perichætialbladens form och bladkantens beskaffenhet.

Nogle norske moslokaliteter.

Af N. WULFSBERG, stud. med.

I de sidste år har jeg havt anledning til på forskjellige kanter af landet at gjøre samlinger til studiet af Norges mos-geografi. Mine forhold give mig ikke leilighed til at

bearbejde dette stof i den udstrækning, som jeg skulde kunne ønske, men da deslige oplysninger foragte regelen: "*nonum prematur in annum*," tillader jeg mig herved at fremlægge enkelte notiser af særlig interesse. De danne ikke egentlig noget udvalg men ere for en del grebne i flæng.

Pogonatum nanum P. B. Ved Bergen.

Breutelia arcuata Sch. Bergen. Hardanger, tem. alm. Steril.

Aulacomnium androgynum SCHWGR. I Gunneri Fl. Norv. anføres *Mnium androgynum* L. som norsk. Citatet af Fl. D. tab. 299, der leverer en ret karakteristisk tegning, viser, at G. vistnok har kjendt denne mose. I ældre udgaver af Hartmans Handb. i Sk. Fl. har den ligeledes været angivet som norsk. Intetsteds opgives dog nogen speciallokalitet og nogen sådan har heller ikke været senere norske Botanikere bekjendt, hvorfor angivelsen i sidste (10:ende) oplag af Hartmans Flora er gjort tvivlsom ved et tilføjet spørgsmålstegn.

Sidstafvigte nytårsaften samlede jeg imidlertid *Aulacomnium androgynum* i Våler Prgld i Smålenene. Ved en senere revision af mine samlinger er jeg kommet efter, at jeg allerede 3:die Mai 1867 har samlet den ved Vækkerö i nærheden af Christiania.

Orthothrichum diaphanum SCHRADER. Bergen. Ny for Norge.

O. pulchellum Sm. Bergen.

Zygodon viridissimus BRID. Bergen. Ny for Norge. (Steril.).

Grimmia anodon BR. & SCH. Ved Røros i s. Thronhjems Amt.

G. apiculata HORNSCH. Håbergnåsi i Urland, Sogn, Bergens Stift. Bestemt af PROFESSOR LINDBERG.

G. contorta Sch. Vigelspiken i Røros, rigt fructificerende. Storskarven i Røros. Bukhammeren i Holtålen.

Tortula papillosa WILSON. Bergen. Christianssand. (Steril.).

Fissidens bryoides H. Bergen. Etne i Søndhordland.
Ny for Norge.

Campylopus fragilis Br. & Sch. Bergen. Hardanger,
tem. alm. (Steril.).

C. Schwarzii Sch. Evindvik i Sogn (1867). Bestemt af
Prof. LINDBERG. Ifjor samlede jeg den i stor mængde ved
Bergen. (Steril.).

Dicranum arcticum Schimp. Jonsknuden ved Kongsberg.

Bidrag till Gottlands, Smålands och Blekinges flora af N. J. SCHEUTZ.

a) **Gottland.**

Rosa coriifolia Fr. Gute i Bähls sn.

Hypnum exannulatum Gumb. Thorsborgens, Klinte.

H. Sommerfelti Myr. Klint i Othem.

H. elodes Spruce. Thorsborgens.

H. intermedium Lindb. Thorsborgens.

Thamnum alopecurum Sch. Othem vid Klint.

Amblystegium Sprucei Br. et Sch. Klint i Othem.

Pseudoleskea catenulata Br. et Sch. Heideby i Kräklingbo.

Orthotrichum diaphanum Schrad. Grandungs gästgifvareg. i
Stenkumla.

O. affine Schrad. Dalhems gästgifvareg.

Schizostega osmundacea W. M. Mellan Sicklings och Walle i
Klinte sn.

Encalypta vulgaris H. pilifera (Funck) Visby.

Bryum pallescens Schleich. Klint i Othem, Visby.

Mnium affine Bland. Thorsborgens, Visby.

M. stellare Hedw. Sicklings gästgifvareg.

Dicranum fuscescens Turn. γ cirrhatum Klint i Othem.

Distichium inclinatum Br. et Sch. norr om Visby.

Trichostomum rigidulum Sm. flerest. vid Visby, Klint i Othem.

Jungermannia bantriensis Hook. Thorsborgens.

Chiloscyphus pallescens N. v. Es. Mellan Visby och Lummelunda.

b) **Småland.**

Galium silvestre Poll. Visingsö.

Thymus Chamædrys Fr. Jönköping vid Dunkahallar enl. K. A.
Seth.

Stachys arvensis L. Bruatorp i Söderåkra enl. ex. af P. A. Westling.

Batrachium peltatum Fr. Lund i Jersnäs.

Thalictrum flexuosum Reich.! Trehörna i Urshult.

Farsetia incana Br. Kistiga i Virestad, Skatelöf.

Växtstället "Vestervik" i Hartmans flora 7—9 uppl. för *Lepigonum medium* Fr. (hemtadt ur Wahlbergs Fl. Gothob.) tillhör ej denna, utan *L. salinum* Fr.

Geum hispidum Fr. Hultåsa i Hvena.

Festuca gigantea Vill. β *triflora* Bruatorp i Söderåkra enl. ex. af P. A. Westling.

Agrostis spica venti var. *purpurea* (Gaud.) Barkeryds presteg.

Holcus mollis L. Dädesjö, Lilla Båldö vid torpet Johannesdal.

Plagiothecium piliferum Br. et Sch. Trollbergen i Forserum.

Thamnium alopecurum Br. et Sch. Trollbergen i Forserum.

Husqvarna enl. K. A. Seth.

Bryum inclinatum Bland. Algutsboda.

Studeranden K. A. Seth har benäget meddelat uppgift på följande växtställena, alla belägna inom Burseryds socken i västra Småland.

Hieracium Friesii Hn β *hirsutum* Mölneberg.

Hypochaeris glabra L. Mölneberg.

Campanula patula L. en form med sträfhåriga blad, funnen i mängd vid Matsgården.

Utricularia ohroleuca R. Hn Utterkull och Åsberg.

Imperatoria Ostruthium L. Åsberg, Mölneberg, Göthsbo, Ärvidabo.

Alnus incana Willd. Åsberg.

Plagiothecium undulatum Br. et Sch. Göthsbo.

P. nitidulum Br. et Sch. och *P. elegans* Sch. Mölneberg.

Heterocladium heteropterum Br. et Sch. Mölneberg.

Webera albicans Sch. Mölneberg.

W. carnea Sch. Mölneberg och Påbo.

Tayloria serrata Br. et Sch. Åberg.

Orthotrichum diaphanum Schrad. och *Dicranum flagellare* H.

Mölneberg.

Jungermannia crenulata Sm. Utterkull och Mölneberg.

Geocalyx graveolens N. v. Es. Utterkull.

c) **Blekinge.**

Hieracium Pilosella L. *flagellare* (W.) Mellan Listerby och Ronneby.

Leontodon hispidus L. β *glabratus* Loberget i Asarum.

Galium silvestre Poll. Carlshamn.

- Armeria elongata* Koch var. *pubescens* mihi! Stängeln finhårig.
 Carlshamn. — Misstages för *A. maritima* i Blekings flora af Gosselman.
Pulsatilla vernalis Mill. Tving.
Helianthemum vulgare Gärtn. β *obscurum* Loberget i Asarum.
Ribes alpinum L. Kuleryds gästgifvareg.
Pyrus Malus L. *tomentosa* Lösen, öster om kyrkan.
Prunus insititia L. β *rustica* Holmsjö i Silhögda.
Rumex thyrsoides Desf. flerst. t. ex. Augerum, Herstorp nära
 Ronneby, Hoby kyrkogård, Carlshamn, Mörrums kyrkogård, Elleholm.
Callitriche stagnalis Scop. Herstorp vid Ronneby, Carlshamn.
Hylocomium loreum Br. et Sch. Silhögda.
Thamnium alopecurum Br. et Sch. Djupadal.
Plagiothecium silvaticum Br. et Sch. flerst.
P. elegans (Hook.) Djupadal.
Neckera pumila H. Bubbetorp.
Dichelyma capillaceum Br. et Sch. Silhögda.
Fontinalis dalecarlica Br. et Sch. i ån vid Bubbetorp.
Orthotrichum Lyeellii Hook. Elleholm, Djupadal.
Cynodontium Bruntoni Br. et Sch. Djupadal.
Polytrichum gracile Menz. Fuhr.
P. strictum Menz. Silhögda flerst., Carlshamn.
Webera albicans Sch. Fridlestad.
Weissia fugax H. Djupadal.
Jungermannia attenuata Lindenb. Carlshamn.
Mastigobryum trilobatum N. v. Es. Backaryd.
Madotheca rivularis N. v. Es. Bubbetorp, Hästö vid Carlskrona,
 Carlshamn.

Literatur-Öfversigt.

Die Nuphar der Vogesen und des Schwarzwaldes. Von
 ROBERT CASPARY. Mit 2 Tafeln. (Abhandl. d. naturforschenden
 Gesellschaft zu Halle. XI Bd. p. 179—270).

Förf. tog 1860 i närheten af Königsberg ett *Nuphar*,
 som i hvarje hänseende öfverensstämde med original exemplar
 af *Nuphar intermedium* LEDEBOUR. Som förf. misstänkte att
 det var en hybrid af *N. pumilum* och *N. luteum*, beträdde
 han samma väg som Wichura i hänseende till pilarne, näm-
 ligen konstbefruktning. Genom ömsesidig befruktning erhö-
 ll

han både *N. luteum . pumilum* och *N. pumilum . luteum*¹⁾. Dessa 2 hybrider och ifrågavarande ex. af *N. intermedium* visade sig vara identiska, men oafgjordt var, hvilken som är fadern till *N. intermedium*. Förf. undersökte noga, om både fröna och pollenkornen hos hybriderna voro utbildade och tjänstbara. Det enda dugliga sättet att iakttaga detta beträffande pollenkornen fann förf. efter flere fåfänga försök vara att lägga dem i vatten, då de dugliga kornen svälla upp och hafva membran och innehåll fullt utbildade, samt att sedan räkna dem. Detta går lätt för sig med hjälp af ett mikroskop med ett hårkors i okularet; 59 frukter af den frambragta hybriden *N. luteum . pumilum* hade i medeltal 14,₉ frön d. v. s. 10,₉ % af det antal frön, som *N. pum.*, modern, i medeltal har, och endast 4,₁ % af det antal frön, som *N. lut.*, fadern, i medeltal har i hvarje frukt. 31 frukter af *N. pumilum . luteum* hade 18,₄ frön d. v. s. 13,₅ % af det antal frön, som *N. p.* och 5,₁ % af det antal, som *N. l.* i medeltal frambringar. Frönas grobarhet kunde förf. för tillfället ej bestämma, emedan en del af dem fortfarande årligen gro. *Nuphar pumilum . luteum* hade 86,₃ %, *N. l. p.* 85,₆ % dåliga pollenkorn, då *N. p.* i medeltal har 2,₃ % och *N. l.* 2,₆ % odugliga pollenkorn.

Att N. J. ANDERSSONS *N. intermedium*, 1845 af honom först upptäckt vid Arfvidsjaur i Piteå-Lappmark och senare af honom anförd såsom den enda i Lappland förekommande arten af *Nuphar* (jfr FRIES Summ. sect. I. 1846. 144; ANDERSSON Conspect. veg. Lapp. 1846. 12), liksom äfven flere af de af LÆSTADIUS (Bot. Not. 1858) uppställda formerna af *Nuphar*, hvaraf förf. sett originalexemplar, äro hybrider af

¹⁾ Förf. säger sig begagna NÄGELIS beteckningssätt för hybrider. "Durch die Formel A + B bezeichne ich immer den Bastard der älterlichen Formen A und B, wenn es unbestimmt oder gleichgültig ist, welche derselben Vater und welche Mutter gewesen sei. AB dagegen ist die Pflanze, welche A zum Vater, B zur Mutter hat und BA ist aus der Befruchtung von A durch B hervorgegangen." Næg. Sitzungsab. Münch. Akad. 1865. II. 405.

N. luteum och *N. pumilum* förmodade förf. efter undersökningen af de torkade exemplaren. Denna förmodan bekräftades vid förf:s resa i Lappland 1868. Såväl *N. luteum* som *N. pumilum* förekom talrikt i Norrbotten och Lappland, samma förhållande var det med hybriden, ja han är i de nordligaste trakterna talrikare än föräldrarne, emedan hans frön, till antalet mindre, mogna förr och därför i ogynnsamma år kunna hinna att mogna, då föräldrarnes frön ej göra det. Äfven i det öfriga Sverige förekommer hybriden öfverallt, der föräldrarne finnas, äfven på det sydligaste stället, vid Åtved, i Östergötland. Om Sverges och Lapplands *Nuphar* har förf. på annat ställe (Die *Nuphar* Lapplands i Bulletin du congrès international de botanique et d'horticulture de St. Pétersbourg le ⁶/₁₈, ⁸/₂₀ et ¹⁰/₂₂ Mai 1869 p. 99) utförligare redogjort. Detta arbete har det ej lyckats ref. att få se.

Nuphar sericeum LANG. är ej synonymt med *spennerianum*, utan är en form af *N. luteum*.

Nuphar spennerianum GAUDIN innefattar efter det enda originalexemplar, som finnes, och enligt hans beskrifning *N. luteum* + *pumilum* (form. *subluteum*) samt, då det enligt G. är identiskt med den af SPENNER beskrifna växten, äfven *N. pumilum*. Af öfriga författare betraktas *N. spen.* än som art, än som synonymt med *N. pumilum* DC., än som var. af *N. p.* eller *l.* Då Gaudins exemplar var taget i Schluchsee i Vogeserna eller i Feldsee i Schwarzwald, undersökte förf. dessa och närliggande sjöars *Nuphar*. I Vogeserna fann förf. endast *N. pumilum*; i en sjö, som får sitt utlopp från en annan, der *N. l.* förekom, fanns en färgvarietet af *N. p.* I Schwarzwald förekommo både *N. p.* och *N. p. + l.*, i Schluchsee äfven en färgvarietet af *N. p.* samt af den och *N. l.* (som förf. ej der såg) bildade hybrider, som varierade mycket. Af dessa hybrider anför förf. 3 mera framträdande former: 1) *f. subluteum*, märkets skifva blekgul, utan rödt, med nästan hel eller föga bugtbräddad kant; kronbladen gula; 2) *f. medium*, märkets skifva i medelpunkten och för det mesta

längs de papillösa strålarne karminröd, odelad, bugtbräddad eller flikig; 3) *f. polypetala*, medelpunkten på märkets skifva karminröd, äfven de papillösa strålarne innefattade i rödt på sidorna, de nedre $\frac{2}{3}$ af fröhuset karminröda, kronbladen djupt brunaktigt-orangetärgade, mycket talrika, märkets skifva flikad.

Men äro *Nuphar luteum* och *N. pumilum* två olika arter och ej endast olika former af en och samma art, ss några förf. hafva påstått? I synnerhet följande förhållanden, säger förf., bör man taga hänsyn till, då man vill afgöra, om 2 former äro arter eller ej: 1) morfologiska olikheter; ensamt för sig ej tillräckliga, då äfven varieteter äro morfologiskt olika; 2) graden af förmåga utaf ömsesidig befruktning, hvarvid man bör taga hänsyn till di- och trimorfism; 3) fortplantningsförmågan hos de frambragta hybriderna sinsemellan och 4) dessa hybriders fortplantningsförmåga, då de befruktas med föräldrarnes pollen. Vi måste anse 2 former för arter, då vid morfologisk olikhet, som kan vara endast ringa, deras fortplantningsförmåga i de 3 (2—4) anförda riktningarne synes försvagad. Tar man dessa förhållanden i betraktande, så äro *N. p.* och *N. l.* skilda arter. Fortplantningsförmågan har förf. i alla 3 riktningarne på experimentel väg funnit försvagad. Befruktas hybrider med pollen från någon af föräldrarne, så blir frönas antal något större än om ingen konstbefruktning egt rum.

Mellanformer kallar NÄGELI de växter, som äro konstanta och fullkomligt fruktbara, stå mer eller mindre midt mellan två arter, förekomma der dessa geografiskt beröra hvarandra, och äfven hafva bredvid sig verkliga bastardformer, som dock något skilja sig från dem. Förf. bestrider att sådana mellanformer eller begynnande arter finnas och påstår, att allt tyder på att de äro hybrider af högre ordning. LEDEBOURS *Nuphar intermedium* är ej heller en begynnande art, utan såsom ofvan är visadt, en hybrid. Att en af föräldrarne numera på flere ställen ej finnes tillsammans med hybriderna gör ingenting till saken. I flere sjöar i Lappland fann förf. ej

flere af de arter, som LÆSTADIUS angifver för dem. Detta kan bero dels på förändradt vattenstånd dels på fiskare m. m. Fruktbarheten hos hybriden tyckes ej tilltaga vid förökning hvarken på vegetativ eller könlig väg. I ett par sjöar i Luleå Lappmark, i hvilka förf. endast fann hybriden, hade frukterna ej många frön, i Koskatsjön i medeltal 9,₈, i Njuftschutissjön vid Tjomotis endast 5,₆ frön. Hybrider af högre ordning mellan *N. l.* och *N. p.* har förf. tagit äfven i Lappland.

Ur tabellen I göres här ett utdrag, beträffande en del af karaktererna för *N. l.* och *N. p.*; de på tabellen anförda hybriderna närma sig än mer än mindre en af dessa arter.

	<i>Nuphar pumilum.</i>	<i>Nuphar luteum.</i>
Blommans diameter:	17—22'''.	19—49'''.
Ståndarknapp. bredd: längd.	= 1: 1/4—1 hos de yttre; = 1: 1—1 1/4 — innersta.	= 1: 1 ³ , —2 hos de yttre; = 1: 3—4 — innersta.
Märkets skifva:	starkt hvälfd; flikad eller djupt bugtbräddad, tänderna spetsiga eller trubbiga, inskärningarne spets- eller trubbvinkliga, skarpa eller rundade; djupt färad mell. de mycket upphöjda papillösa strålarne; i midten fördjupad, i medelpunkten med en rundad eller afstympad axelknöl; de papillösa strålarne upphöra tätt innanför kanten.	knappt hvälfd; kanten hel eller sällan bugtig, tänder och inskärningar rundade; skifvan mellan de obetydligt upphöjda papillösa strålarne slät, ej färad, i midten djupt trattlik, botten af tratten spetsvinklig utan knöl; de papillösa strålarne upphöra närmare eller fjernare till kanten.
Antalet af blomdelar:	72—88 (kronblad 8—12, ståndare 45—62).	130—250 (kronbl. 13—26, st. 86—207.)
Frukt:	märkets skifva nästan flat, i midten trattlik.	hela märkets skifva trattlik.
Antalet af frön i en frukt i medeltal:	135.	361.
Vigten af 100 frön i medeltal:	0,908 gr.	2,60009 gr.
Bladflikarnes längd förhåller sig till längden af den öfre delen af bladskifvan i medeltal	= ungef. 2: 3.	= ung. 1: 2.

Tvärsnitt af bladskafvet 4'' under bladskif- van:	} tillplattadt, rutformigt, } tvåäggadt, med 6—10 kärll- } knippen. Tjocklek.: bred- } den nästan = 1: 2.	} på öfre sidan platt, på un- } dre mycket starkt hvälfdt, } tvåäggadt, med 22—27 } kärllknipp. Tjockl.: bredd. } = 4: 5.
Bladets hårig- het:	} Bladskifvan på undre si- } dan mot kanten mer eller } mindre hårig.	} Bladskifvan på undre si- } dan utan hår eller med } hår längs medelnerven.

Studier öfver de Skandinaviska arterna af släktet *Rosa*.

Afhandling af N. J. SCHEUTZ. 4:o, 46 sidd. och titelblad.
Wexiö 1872. Edv. Ljungströms Arfvingar.

Doktor Scheutz har i denna afhandling, hvilken utgifvits såsom specimen för lektorat, lemnat ett intressant och i flera hänseenden anmärkningsvärdt arbete. Då dylika lektoratsdissertationer vanligen äro tämligen sällsynta, hvadan många af denna tidskrifts läsare icke så snart torde få tillfälle att taga kännedom om sjelfva afhandlingen, må vi först — i enlighet med af tidskriftens utgifvare gifvet uppdrag och med författarens tillåtelse — här få meddela ett utförligt referat af d:r Scheutz' rhodologi, för att derefter kortligen våga ett omdöme angående det sätt, hvarpå förf. löst sin föresatta uppgift.

Efter ett kort företal, hvari tacksägelser hembäras åt dem, som med råd och dåd befordrat arbetet, öfvergår förf. (p. 3.) till sjelfva *Rosa*-afhandlingen, som har till motto Fries': "Characteres non efficiunt species, sed ad ignotas determinandas sunt adminicula." Slätkaraktererna, hvilka här torde kunna förbigås, anföras, hvarefter något ordas om Rosaceernas gruppering och plats i det naturliga systemet, hvarvid protesteras mot J. G. Agardhs uppfattning, enligt hvilken Fam. Rosaceæ (= Senticosæ L., Wbg) skulle innefatta flera vidt skilda grupper, som borde hänföras till olika familjer. Särskildt framhåller förf. såsom sin åsigt, att Dryadeæ äro nära beslägtade med Potentilleæ (icke med Chrysobalanææ och Sapindaceæ, såsom Ag. menar). — Efter vidrörandet af ett par morfologiska frågor, hvarvid förf. delar de numera allmänt antagna åsigtterna, att näml. ståndarne (och blomfodret)

hos Rosorna äro fästade på ett skifligt utbredd fruktfäste — icke på blomfodret, såsom Linné antog — samt att njuonet är bildadt af det köttiga, konkava fruktfästet, utan att, såsom man fordom ansåg, blomfodret deltagar i dess bildning, öfvergår förf. till en framställning (p. 4—12) af slägtets literaturhistoria, med särskildt afseende på de Skandinaviske författare, som behandlat detsamma. Det skulle blifva för vidlyftigt att här redogöra för denna intressanta afdelning af författarens arbete, hvarför vi endast omnämna, att förf. anser prof. Fries' framställning af Rosorna i Novitierna och Mantissorerna såsom den utan all jemförelse viktigaste afhandling, som i Sverige blifvit skrifven öfver dessa växter och att densamma alltid kommer att utgöra grunden för en riktig kännedom af de nordiska arterna.

Rörande Rosornas geografiska utbredning anmärker förf. (p. 13) — efter Lindley — att desamma samtligen förekomma mellan 70 och 19 breddgraden. Artantalet i olika länder är knappt möjligt att uppgifva, enär artbegränsningen är så olika hos författarne.

Såsom europeiska angaf Lindley 1820 blott 25 arter, Nyman 1856 45 arter och Crépin 1869—273! Inom Skandinavien förekomma Rosorna talrikast i mellersta och södra delarne af landet, i Lappland blott 2 arter, vid Christiania (enl. A. Blytt) 5 och vid Stockholm 10 arter.

Förf. företager vidare (p. 14 och 15) en granskning af de särskilda växtdelarne och antyder, i hvad mån man af dem kan hemta karakterer för arternas begränsning. *Stammens* riktning anser förf. hos vissa grupper vara ganska karakteristisk. *Årsskottens* beklädnad är olika hos olika grupper. *Taggarnes* form och riktning erbjuder, enl. förf., ett bland de bästa kännetecken, som hemtas af de vegetativa organen hvarför man med skäl efter taggarnes form och riktning kan indela Rosorna i hufvudgrupper. *Småbladens* antal, sågning, hårlighet, glandulositet, fasthet och form påstår förf. erbjuda viktiga karakterer. "Huru många förändringar bladen hos en art kunna vara underkastade, synes tydligast hos *R. canina*."

Bladskaftens glandulositet, äfvensom *stiplerna*, skola äfven lemna karakterer af vigt, hvaremot de af *blommornas* ställning och *brakteernas* form hemtade kännetecken anses ega en mera underordnad betydelse. *Blomskaftens* beklädnad är stundom karakteristisk; mest föränderlig anses den hos *R. mollissima* och *R. rubiginosa*! *Blomfoderbladens* varaktighet och riktning erbjuda vigtiga karakterer till arternas skiljande; mindre vigtiga anses deremot *kronbladens* form och färg, vigtigare åter deras hårlighet i kanten. *Nektarierna*, *ståndarne* och *karpellerna* anses föga, *stiften* mest hos utländska arter—karakteristiska. *Njuponens* form, beklädnad, längd i förhållande till skaften, färg, tiden för deras mognad, konsistens och öfriga beskaffenhet förklarar förf. erbjuda "högst vigtiga karakterer, hvilka jemte dem, som taggarne, örtbladen och foderbladen erbjuda, synas vara de vigtigaste för såväl skiljandet af detta släktes arter, som dess fördelning i naturliga sektioner!"

Förf. redogör derefter (p. 15—16) för sin ståndpunkt i förhållande till artbegreppet. Tillsvidare förbigående denna redogörelse öfvergå vi emellertid till författarens speciela framställning af de Skandinaviska *Rosa*-arterna. Då af de 24 arter, förf. anför, nära nog halfva antalet äro dels "nya för vetenskapen," dels "förut förblandade" former af andra arter, hafva vi icke vågat det svåra företaget att ur författarens beskrifningar utbryta diagnoserna, utan meddela förf:s framställning till stor del in extenso endast med förbigående af de flesta synonymmer, växtställen och anmärkningar. Härigenom blir dock vårt referat, vi medgifva det, snarare ett aftryck af förf:s arbete, hvilket vi hoppas såväl förf. som läsaren ursäktar.

Rosa.

A. Årskott glest beklädda med taggar; foderblad vanl. flikiga.

a. Stammens taggar typiskt klolikt krökta.

I. *Rubiginosa*. Taggarne starka, mycket klolikt krökta;

bladen 2—3-pariga, småbladen på undre sidan mellan nerverna här och der betäckta af oskaftade glandler; foderbladen slutligen affallande.

Sp. 1 *R. rubiginosa* L. Stammens taggar klolikt krökta, på de sterila grenarne olikformiga; bladen 2—3-pariga, med äggrunda eller ovala, glatta, dubbelsågade småblad; blommorna ofta flere tillsammans med upprätta styfhåriga skaft; njuponen rundadt ovala, glatta eller glandelhåriga, sent mognande, hårda; foderbladen obetydligt parflikiga, glandelhåriga, nedböjda, täml. snart affallande.

β) *horrida* Lange. Årsskotten beklädda med mycket talrika, nästan raka taggar; bladen små, rundade; njuponen mera rundade.

γ) *comosa* (Rip. ap. Schultz). Blomskärmen på begge sidor glatta; njuponen äggformiga eller äggf. aflånga, ofta med qvarsitt. foderblad.

δ) *echinocarpa* (Rip.). Blomskärm. under glandelb.; bladen ovala, spetsiga; njuponen sferiska, vid sin bas taggiga.

ε) *grandifolia* Godit. Småblad stora, omkring 1 tum långa, $\frac{1}{2}$ tum breda.

ζ) *parvifolia* Godit. Småbladen hälften mindre.

η) *alba* Mortensen. Blommorna hvita.

(Var. *anceps* Scheutz (från Kalmar), närmar sig följande, men har bredare och relativt kortare blad, något glandelhåriga blomskaft och blir i knippe.) —

2 *R. inodora* Fr. Tagg. klolikt krökta, alla likformiga; bladen 2—3-par. med lancetl.—äggr., skarpt dubbelsågade småbl., som på undre sidan äro något glandelbärande; blir vanl. ensamma med upprätta alltid glatta och glandelfria skaft; njuponen alltid glatta, rundadt ovala, vid mognaden hårda; foderbl. utstående (ej tillbakaböjda), sent affallande.

(Var. *danica* Scheutz — från Lyö och Nexö — med under sträfvå småbl., som nästan sakna glandler och äro mera smalspetsade och oregelb. sågade.)

(Var. *virgultorum* (Rip.) — från Hellebæk — med mera taggiga stammar och grenar, smärre, mera omvänt äggr. blad, äggf. rundade njupon och mindre håriga stift.)

3 *R. sclerophylla* Scheutz. Stammens taggar klolikt krökta, alla likform.; blad 2—3-par., med lancetl.—äggr.,

dubbelsåg. småbl., som under äro glest glandelbär. och längs de större nerverna håriga; blr som föreg.; njupon som föreg.; foderbl. pardelade, nedböjda och ("sannolikt") — affallande. Bladen alldeles luktlösa. Medelform mellan *R. inodora* och *canina*.

Funnen vid Ronneby och Carlshamn, Juli 1871.

II *Caninæ*. Taggarne klolikt krökta; blad 2—3-par., småbl. glatta l. hår., under alltid glandelfria; foderbl. affall. ell. mera sällan qvarsittande.

Caninæ kunna fördelas i 2 underafdelningar: *Montanæ* med upprätta l. n. utstående, länge qvarsitt. foderbl. mörkrödare blommor, finare och mindre krökta taggar samt glaucescenta blad och yngre grenar. Hit hör *R. Reuteri*. *Caninæ* sensu proprio hafva foderbladen tillbakaböjda och snart affallande.

4 *R. Reuteri* Godet. Stammens taggar talrika, mycket krökta; småblad ovala, spetsiga, på medelnerven stund. taggiga, glatta, ofta glaucescenta eller blekt purpurfärgade, vanl. enkelsåg. men stund. dubbelsågade, blr med mycket korta, vanl. glatta skaft, vid basen med breda blomskärmar, som ofta äro längre än blomskäften; njupon vanl. klotrunda, i midten af blomställn. eller, då de äro ensamma, ofta päronlika, blekt orangeröda och vid mogn. pruinösa; foderbl. ända till mogn. qvarsittande, utstående l. upphöjda. — Sälls. Danm. t. ex. på Falster; Sverige: Kalmar, Westervik, Nätt-raby, Stora Carlsön, Buskär i Boh.

β) *mitigata* Scheutz. Blomb. grenar tagglösa; blad enkelsågade, tjockare än hos hufvudformen. — Tagen vid Skälby nära Kalmar.

γ) *imponens* (Rip.) Bladskaft. glandelbär., blad dubbelsågade. — Smål. t. ex. Söraby sn och Blek. Nättraby.

5 *R. canina* L. Stamtaggar likf., starka och klolikt krökta (hos var. *senticosa* föga krökta och hos var. *mitis* få eller n. inga); småbl. äggr. aflånga—ellipt., släta, jemna, glatta, enkel- l. dubbelsågade, med sågtänd. hågböjda mot blädskanten (ej riktade framåt); blr på glatta skaft; njupon

vid mogn. upprätta, ovala l. omv. äggf, glatta, läderartiga; foderbl. nedböjda och före njuponens mognad affallande.

a) *nitens* Desv. Blad glatta, ofvan glänsande, under friskt gröna, enkelsåg.; njupon aflånga. — Den typiska formen!

β) *glaucescens* Desv. Bl. glatta, ofvan matt gröna, under blågröna, enkelsåg.; njupon ellipt. — (= β *opaca* Fries).

γ) *transitoria* Scheutz. Bladskäft glatta l. nästan glatta; blad glatta utan glandl.; blombl. grenarnes nedre blad med m. l. m. sammansatta sågtänder, de öfre enkelsåg.; blomsk. och njupon platta.

δ) *dumalis* Bechst. Blad glatta, glänsande, dubbelsåg. med glandelb. sågtänder; blomskärmar breda.

ε) *glaucophylla* Dumort. = γ., men blad glanslösa.

ζ) *biserrata* (Mérat.) Bladsk. glandelb., taggiga och håriga; blad glandelb. på medelnerven och de små sågtänderna.

η) *scabrata* (Crép.) Scheutz. Bl. glatta l. på hufvudnerv. litet håriga, sidonerv. m. l. m. håriga och glandelb., men utan lukt; blad dubbelsåg.; blomskäft glatta.

θ) *sentcosa* Ach. Blad glatta, icke glans., enkelsåg.; tagg. föga krökta; njupon rundade; blr hvita l. blekröda; skild från β) genom lägre växt, n. raka taggar och njuponens form.

ι) *mitis* Scheutz. Stam n. tagglös.

R. *canina* * *sphaerica* Gren, med sferiska njupon — synes ej skiljas från R. *canina* genom några viktigare karakterer utom njuponens form. —

(Under R. *canina* kunna dessutom anmärkas:

1) *var. psilophylla* (Rau). Blad dubbelsåg., glatta; bladskäft och blomskäft glandelhåriga; småbl. ovala, vid basen rundade.

2) *var. pubescens* Fr. Bladsk. småhåriga, blad under l. på båda sid. småhår.; blomskäft glatta (= R. *dumetorum* mult. Auctt. non Thuill. från hvilc. den skiljes genom mot bladspetsen bågböjda — ej rakt utstående sågtänder.

3) *var. glauca* Fr. Nov. Blad under silfverhvitt grågröna; tagg. nästan raka, blomskäft håriga, njupon n. klotrunda.

4) *cymosa* Fr. fl. Hall. utmärkt af talrika hvita blommor i knippen.)

6 R. *Rawi* Trattin.° Stamtagg. klolikt krökta; Småbl. ovala—omv. ägggrunda, styfva, glatta, ofvan glänsande, glandelfria, enkel- l. n. dubbelsågade; blomskäft glandelhåriga; njup. n. klotrunda, något glandelhåriga.

(Österg. vid Tåkern och Boh. Oroüst — enl. ex. af Lindeb.)

7 *R. alba* L. Stamtagg. dels gröfre och klolikt krökta, dels finare och borstlika; småbl. glanslösa, ofvan glatta, under håriga, ovala, enkelsågade; blr hvita på glandelhår. skaft; njupon glatta, ovala; foderbl. utstående och affallande.

(Danm. — I Sverige blott cult.)

8 *R. dumetorum* Thuill. Stamtagg. likform., klolikt krökta; småbl. bredt ovala, ojemna, småludna, enkelsåg., med framåt riktade (ej mot bladkanten böjda) sågtänder; njupon klostr. l. ellipt., något läderartade, tydl. skaftade, jemte skaften glatta; foderbl. nedböjda och affallande.

β) *pallens* Fr. Blad blekare, på båda sidor håriga.

γ) *pyriformis* Pug. Njupon päronformiga.

Denna art skiljes från hårig *R. canina* genom styfva grenar, tidigare bladfalln., af de insänkta nerverna skrynkliga (ej jemna och släta) småblad samt genom sågtändernas riktning. — Lätt skild från *R. coriifolia*, hvilken har nästan oskaft., blodröda (ej ljusröda) blommor samt tidigare mogna njupon med qvarsitt., uppräta foderblad.

R. Thedeni Scheutz, enl. Thed. troligen hybrid mellan *R. rubiginosa* och *R. dumetorum*, är lik den förra, men utan glandler på bladens småhåriga baksida, endast med några i bladkanten, därför svagt luktande; njuponskaft glatta. Funnen vid Stockholm.

9 *R. pubescens* A. Blytt. Stamtagg. klolikt krökta; småbl. ovala—ellipt., dubbelsåg., ofvan glatta, under (is. längs nerverna och i kanten) småhåriga och ljusare; njupon 1—3, säll. 4—5 tillsammans, n. längre än de glatta skaften, ovala, glatta; foderbl. håriga, efter blomn. uppböjda, tämligen länge qvarsittande.

(N. Sogn och Christiania-trakten, sällsynt.)

10 *R. tomentella* Lehm. Är en form, som närmar sig dels *R. dumetorum*, från hvilken den skiljes genom dubbelsåg. blad, dels *R. pubescens*, från hvilken den skiljer sig genom affall., nedböjda foderblad.

(Om denna forms arträtt är förf. ännu ej fullt säker.) En afvikande form, var. *Wexionensis* Scheutz, har bladen ofta otydl. dubbelsåg. l. t. o. m. enkelsågade.

11 *R. clivorum* Scheutz. Stamtagg. något klolikt krökta;

småbl. ellipt.—omv. äggr.—äggrunda, håriga och ofta (is. under) gräludna, enkelsåg. med framåt riktade sågtänder; blomskåft glandelhåriga; njupon äggform. l. omv. äggform., m. l. m. glandelh., mogna upprätta med affall. och nedböjda foderblad.

(R. collina Jacqu. et plur. Auctt. saltim p. p.; R. canina ** collina Lge p. p.)

β) *glabrescens* Schentz: blad friskt gröna och glatta, utom på skaften och nerverna på undersidan.

Täml. sällsynt i Danm. och Sverige — Smål. Lidhult och Femsjö etc. Dal forst., Ner. Wiby. Norge: Bævik & Molde enl. Lindeb. i Hns flora. Var. *glabrescens* vid Lyckeby i Blek. —

12 *R. coriifolia* Fr. Stamtagg. likform., starka, kloligt krökta; småbl. äggr., enkel l. sällan dubbelsåg., tjocka, läderart., rynkiga och (åtm. undertill) småludna med utstående sågtänder; blomskåft mycket korta, glatta med skärm nående öfver njuponämnena; njupon rundade, n. klotform. l. sällan n. päronlika, köttiga, glatta med qvarsitt. slutl. upprätta foderblad.

α) *typica* — bladen enkelsågade.

β) *vacillans* Scheutz — blad oregelb. enkelsåg. l. otydl. dubbelsågade.

γ) *scanica* (Crép. in litt.) bl. dubbelsåg. med glandelb. sågtänder.

(Vid Hællebæk på Sjælland hafva J. Lange och A. Falek tagit en form, som närmast likn. *R. coriifolia*, men har affallande foderblad (njupon "valde pulposi") och som torde förhålla sig till *R. coriifolia* såsom *R. canina* till *R. Reuteri*. Vill man skilja denna form föreslås för densamma namnet *Rosa Langei*!). —

b. Stammens taggar typiskt raka.

III *Villosa*. Tagg. typ. raka; blad 2—3-par., vanl. håriga (hos de Skand. arterna alltid dubbelsåg.), under ofta glandelbär.; foderbl. affall. l. qvarsittande.

Denna afdeln. kan indelas i tvänne hufvudgrupper: *Mol-lissimæ* hafva de sterila grenarne styfva och icke bägböjda mot spetsen, tagg. vid basen hoptryckta, sällan (och då vanl. blott på de sterila grenarne) krökta, blomkronan lifligt röd, foderbl. qvarsittande till njuponens fullkomliga mognad. Hit höra *R.*

pomifera, mollissima (heterophylla, pulchella) och resinosa. Hos gruppen *Tomentosæ* äro de sterila gren. långt bågböjda mot spetsen, tagg. föga hoptryckta, vanl. något krökta; blomkronan vanl. blekröd, foderbl. m. l. m. sent affande oftast genom en led (vid njuponens mognad). Hit höra *R. venusta* (som dock närmar sig *Mollissimæ*), *R. cuspidatoides*, *tomentosa* med var., *R. Friesii* med form. *Acharii*, samt *R. commutata*.)

13 *R. pomifera* Herrm. Småbl. ovalt lancetl., tunna och mjuka, under glest glandelb., dubbelsåg.; kronblad i brädden glandelhår.; blomskaff glandelh.; njupon stora köttiga, mörkröda, lutande med talrika vid mogn. qvarsitt. glandelborst.; foderbl. samstående, qvarsitt. till mognaden.

Sällsynt, ofta förvildad. (Sverige t. ex. Bogsta och Ösmo i Södml., Signildsberg i Uppl. —)

14 *R. mollissima* Willd. Fr. Småbl. mjukludna, rundadt ovala, under glandelfria, tjocka och is. under skrynkliga, dubbelsåg.; sågtänder bredt triangelform., utåt riktade; blr 1—4 tillsammans, n. aldrig i flock; blomskaff vanl. glandelhåriga; kronblad glatta (hos var. *pulchella* i kanten glandelhår.); njupon på upprätta vanl. glandelh. skaff, vid mogn. blodröda, köttigt mjöliga, typ. klotrunda med qvarsitt., upprätta, samstående foderblad. —

a) typica; blad rundade, askgrå och skrynkliga, tjocka.

β) grandifolia Scheutz: bl. äggr. med n. hjertlik bas, ofvan vanl. gröna, under gråaktiga, mera släta och tunna.

γ) foetida Fr.: bl. ofvan nästan glatta.

δ) glabrata Scheutz: blad på båda sidor glatta.

ε) subrubiginosa Larsson och F. Aresch.: blad tunna, föga ludna.

ζ) calycida F. Aresch. foderblad pardelade, n. bladlika, längre än njuponen; blad under klubbiga.

η) nemoralis Lange: bl. mera gröna och mindre håriga än hos *α* blr ensamma, njupon glatta -- l. stund. glandelhår., kronbl. stundom hvita.

θ) arenaria Lge: bl. mycket små, njupon, små, glatta med afsmaluande bas.

ι) micrantha Scheutz; blommor dubbelt mindre än hos *α*.

Under *R. moll.* må såsom underarter anföras:

* *R. pulchella* Woods? Låg buske; kronbl. i kanten glandelhår- (annars hos *R. moll.* hela); småbl. ellipt., något konkava; foderbl. pardelade. — Ej sällsynt.

* *R. heterophylla* Woods. Blad gröna, mycket olikfom., med något spetsigare sågtänder; foderbl. vanl. n. hela, ofta utstående l. t. o. m. nedböjda. — Vida sällsyntare; utmärkt i Smål. vid Ljunga i Sunnerbo — och i Femsjö.

(Från *R. pomifera* skiljes *R. molliss.* genom ofvan anförda kännetecken, från *R. cuspidatoides*, *venusta*, *tomentosa* och *Fries* genom rundade l. åtm. trubbiga blad och tidigt mogn. mjöliga njupon, som n. alltid äro blod- l. högröda, säll. pruinösa. — Var. *coerulescens* Scheutz har yngre grenarne och blomskaften pruinösa.)

15 *R. resinosa* Sternb. Skiljes lätt från *R. moll.* genom bladen, som på undersidan hafva resinösa glandler (som dock stund. (då de äro ofärgade) äro svåra att upptäcka.)

β) *arenaria* Scheutz: bl. mycket små, njupon små, glatta.

γ) *glabrata* Fr. (under *R. molliss.*): bl. glatta, under glandelpunkt.

δ) *pyrifera* Scheutz: njupon päronf., glandelborst., mogn. lutaude. (Misstages stund. t. ex. i Sjöstrands Kalmar Läns Flora, för *R. pomifera.*)

R. resinosa synes hafva åtm. i Sverige samma utbredn. som *R. mollissima* fast sällsyntare; β) vid Hyllie i Skåne; γ) Blek., Sthm vid Gröndal, Ög. Ö. Ryd; δ) Kalmar. —

16 *R. venusta* Scheutz. Stamtagg. täml. fina o. svaga; bl. äggr. lancetl.—lancetlika, spetsiga ofta med afsmalande bas, mjukludna, gröna, dubbelsåg., småludna, glandelfria; sågtänder mycket spetsiga, riktade mot bladspetsen; blomsk. glandelhår.; foderbl. af den vackert mörkröda blomkronans längd, på den omogna (ännu gröna) frukten uppböjda; njupon äggf. runda, något läderart. och hårda; foderbl. upprätt utstående l. utspärr., parflik., qvarsitt. t. o. m. öfver vintern.

Täml. sälls. i Smål., Blek. och Skåne.

Skild från *R. cuspidatoides* genom habitus, finare taggar, mera finsågade och gröna, glandelfria blad: förhåller sig till nämnde art måhända såsom *Rubus suberectus* till *R. plicatus*.

17 *R. cuspidatoides* Crépin. Stamtagg. raka l. något krökta. småbl. ovala—ellipt. aflånga l. lancetl., vanl. gråakt. mjukludna, spetsiga, glandelbärande, dubbelsåg. med sågtänder riktade mot spetsen; blommor vanl. i flock med täml. stora bladskärmar; njupon ellipt. rundade l. ovala, uppriktade, hårda, broskartade med utstående l. slutl. nedböjda, affall. foderblad.

Täml. sällsynt, is. utbredd å Sveriges östra och sydöstra kust-provinser (till Gefle)

Ofta förväxlad med *R. Acharii* l. *collina*, från hvilken den dock är lätt skild.

Med *R. pomifera* kan den ej förväxlas ty den har tunnare blad med rostfärgade glandler undertill, *R. cuspidat.* deremot tjockare, ganska styfva och fasta blad med talrika hvita glandl. på undersidan.

R. farinosa Bechst., alltför nära slägt med *R. cuspidat.* och utmärkt genom mycket täta och starka stamtaggar, är funnen vid Stockholm, Danvikskrokar.

Vid Skällby n. Kalmar förekommer var. aberrans Scheutz, som har de öfre bladen icke glandelbärande och bladen i allm. mera mjukludna.

18 *R. tomentosa* Sm. Stamtagg. raka; småbl. ovalt elliptiska, gråaktiga, häriga, under vanl. filtudna, med l. utan fina glandler på undersidan, dubbelsågade med framåt riktade hvassa sågtänder; foderbl. kortare än den blekröda blomkronan; njupon som föreg. med utstående l. utböjda, pardelade slutl. affallande foderblad.

β) *scabriuscula* Sm. & Fr. Nov. III, 197 och H. N. IX, 46. Mindre och finare än *R. cuspidatoides*; blad tunna, gröna, spetsiga, uddbladet mot basen afsmalnande; sågtänder lancetl. (smala), bågböjda mot bladspetsen och med 3-5 små tänder på hvarje större, alla hårbrädd. och föga glandelb.; småbl. dubbelt längre än bredden.

Förek. i kusttrakter i Danm., Norge och sydvestra Sverige; β) sydvestra Sverige. —

Enl. Fries och Lange närmast beslätad med *R. Friesii*, is. β) *scabriuscula*, som genom Fries framställning ej kan vara underkastad någon tvist, hvarför namnet bibehållits, oakadt det kan vara tvivelaktigt om den är *R. scabriuscula* Winch, Déségl.

Var. *albiflora* Scheutz med rent hvita kronblad, funnen vid Elleholm i Blekinge, närmar sig något *R. omissa* Déségl. — från Kalmar

och Carlsbamn —, som genom sin frukt, under glandelbär. blad, blomskärmar och vackert rosenröda blommor skall afvika från *R. tomentos*, men ej synes förtjena arträtt.

19 *R. Friesii* Scheutz. Stamtagg. något klolikt krökta; småbl. ellipt. l. ägggrunda, grå- l. grönludna (säll. glatta), glandelfria, dubbelsåg. med utstående ofta glandelbärande sågtänder; blomskäft glandelhår., vanligen ensamma; njupon aflånga, ellipt. l. äggform., vanl. glatta, läderartade, sent mognande och (enl. Fries) lutande; foderblad nedböjda och affallande. — *R. collina* Fr. H. N. och S. Veg. Sc.; *R. Acharii* Hn. ed. 10.

α) typica. Småbladen på båda sidor grå- l. grönludna.

β) Acharii (Billb.) Småbl. ofvan vackert gröna, under gråaktiga, dubbelsåg. med i spetsen glandelbär. sågtänder. Kronblad bredt hårkantade, rosenröda med n. blekare bas. — Sälls. i sydvästra Sverige t. ex. Halmstad och Varberg; Var. *β)* enl. Sv. Bot. i Östergöt. på Omberg och vid Sjöstorp; annars okänd af förf.

Denna art skiljes lätt från *R. canina* genom de ludna bladen och glandelhåriga blomskäften; — *R. Raui*, med hvilken den stundom förvexlas, skiljes sig genom enkelsågade, styfva och glatta blad. Skiljes från *R. dumetorum*, *coriifolia*, *tomentella* och *pubescens* genom glandelbärande blomskäft och kronbladens färg.

20 *R. commutata* Scheutz. Stamtaggar icke talrika, raka l. något böjda; Blad 2—4 pariga, med äggr., gröna, på båda sidor glatta småbl., som under äro blekare och mellan nerv. glandelbärande; dubbelsågade med framåt riktade sågtänder; blr 2—3 tillsammans; foderblad nästan kortare än den blekröda blomkronan; njupon uppräta, rundade, glandelhår. på glandelhåriga skäft; foderblad efter blomn. utstående, nästan hela, utanpå tätt glandelbärande.

Blek. vid Asarum, funnen den 25 Juli 1871.

Närmar sig *R. scabriuscula*, men skild från de flesta *Tomentosæ* genom glatta blad, och kan icke med någon Skandin. art förvexlas. Icke hittills tagen med frukt, men skiljes lätt vid första ögonkastet.

B. Årskott tätt beklädda med dels gröfre, dels finare, raka och nästan borstlika taggar; foderblad vanl. hela.

a) Bladen 2—3 pariga.

IV. *Cinnamomeæ*. Tagg. raka; småbl. enkelsåg., alltid utan glandler på undre sidan; foderblad qvarsittande.

21 *R. cinnamomea* L. *).

α) *cinnamomea* Swartz. Njupon klotrunda, något nedtryckta.

β) *cinerea* Sw. Njupon kort elliptiska.

γ) *turbinella* Sw. Njupon i flock, päronlika.

δ) *fluvialis* Fl. Dan. Nästan tagglös, bladen under glatta, bladskåft och nerver småludna.

ε) *alvarensis* Fries. Den äldre stammen fullsatt med fina raka taggar, men utan borst.

22. *R. carelica* Fries.

b) Blad 3 – 5 pariga.

V. *Pimpinellifoliaæ*. Tagg. raka; småbl. enkel- l. dubbelsåg., utan glandler på undersidan; foderblad qvarsittande.

23 *R. alpina* L.

N. på Stigfjeld i Romsdalen; för öfrigt blott förvildad eller ej återfunnen (vid Eidswold och Christiania).

24 *R. pimpinellifolia* L.

Slutligen omnämnas några arter, som stund. anföras i arbeten, som beröra Skand. Floran, men hvilka icke kunna anses såsom inhemska näml. *R. laxa* Retz., *R. columnifera* Fr. (— *R. systyla* Desv.) *R. lucida* Ehrt. (som måhända förtjenar medborgarrätt såsom förekom dock trol. förvildad — i Skåne på Kullaberg, tills. med *R. pimpinellifolia* och) *R. rubrifolia* Vill. — Till sist omnämnas "*R. borealis*" Trattinnick, som af sin auctor säges vara "*species distinctissima*" och angifves för Skottland och Sverige, men alltid varit okänd för alla svenska botanister.

Härmed hafva vi, måhända alltför vidlyftigt, refererat Doktor Scheutz' arbete; vi hoppas i ett nästkommande nummer af denna tidskrift få underkasta detsamma en möjligast kortfattad granskning. J. A. LEFFLER.

*) Beskrifningarne på denna och efterföljande, föga svårskilda, arter förbigås här, då de naturligtvis erbjuda få afvikelser från i våra bot. handböcker upptagna diagnoser. Ref.

Smärre Notiser.

Lärda Sällskaps sammanträden.

Fysiografiska Sällskapet d. 17 April: Adj. F. ARESCHOUG höll ett föredrag om lagarne för formförändringar inom släktet *Rubus*.

Göteborgs Vetenskaps- och Vitterhetssamhälle d. 8 April: Lektor C. J. LINDBERG meddelade en karakteristik öfver den grönländska vegetationen och förevisade i sammanhang härmed en del af dess utmärktaste alster, hemförda af de svenska polarexpeditionerna 1870 och 1871.

Vetenskapsakademien firade sin årshögtid den 5 April. Ur sekreterarens årsberättelse återgifva vi följande: "Akademiens i Brasilien bosatte ledamot, medicinæ doktor A. F. REGNELL, som redan förut till det naturhistoriska riksmuseum öfverlemnadt dels sin dyrbara brasilianska växtsamling och dels en summa af omkring 1,500 rdr för bestridande af de kostnader, som varit förbundna med denna samlings inrymmande och ordnande till ett särskildt *herbarium brasiliense*, har genom gåfvobref af den 31 sistlidne December, hvilket i dessa dagar kommit akademien tillhanda, till hennes förvaltning och förfogande ytterligare donerat en summa af 66,000 rdr, hvaraf omkring 50,500 rdr redan hit influtit och hvilket kapital skall bilda en orubblig fond under namn af *Anders Fredrik Regnells botaniska gåfvomedel*. Ränsteafkastningen af denna fond skall, på sätt gåfvobrefvet närmare angifver, användas dels till ett stipendium för bekostande af botaniska resor i Brasilien och andra intertropiska länder, dels och för den vetenskapliga bearbetningen af de tropiska växtsamlingar, som under dylika resor blifvit genom Regnelliska stipendiater vid riksmuseum hopbragta, dels slutligen till dessa samlings vårdd och underhåll. Genom denna och ännu andra lika storartade donationer till befrämjande af svensk vetenskap och svensk läkarebildning har doktor Regnell förvärfvat sig rätt till sitt fäderneslands tacksamhet. Hans namn är outplånligt fästadt vid de fosterländska institutioner, hvilkas verksamhet han genom sin frikostighet befordrat, och skall med dem fortlefva." — —

"Till understöd för vetenskapliga resor inom landet har akademien för innevarande år anvisat — — åt lektor J. E. ZETTERSTEDT 250 rdr för bryologiska forskningars anställande på Gotland; åt adj. N. J. SCHEUTZ för resor i ändamål att fortsätta hans studier af släktet *Rosa*." — —

"Emedan vid pass sex år härefter, nämligen den 10 Januari 1878, den 100:de årsdagen af vår store **Linnés** död inträffar, har akade-

mien ansett sig kunna och böra återkomma till en tanke, som hon redan hyste när hon, år 1849, inbjöd den svenska nationen att resa en minnesvärd öfver den då nyss hädangångne BERZELIUS, eller den att äfven resa en ärestod åt "naturhistoriens fader", hvilken tanke likväl då för tillfället måste lemnas å sido, emedan det icke ansågs möjligt att på en gång anskaffa medel till båda stoderna. Genom subskriptionslistor, som i dessa dagar komma att utlemnas, vill akademien uppfordra svenska folket att med förenade krafter åstadkomma, att en stod öfver LINNÉ må till nämnda dag varda rest på någon offentlig plats i Sveriges hufvudstad. Akademien tror sig så mycket mera kunna vara förvissad derom att hennes uppmaning skall med välvilja omfattas, då det här är fråga om att gifva en yttre bild åt en af nationens ädlaste och stoltaste minnen, samt att för samtid och efterverld ådagalägga, huru svenska folket vet att uppskatta sina store män."

Prof. N. J. ANDERSSONS föredrag i botanik hade hufvudsakligen till föremål vegetationen i de kalla regionerna i nordpolens närhet, dessas skaplynne och historia, hvilken senare växtgeografen GRISEBACH i ett nyligen utkommet arbete betraktar från nya synpunkter. — Man har antagit att Skandinavien nuvarande flora är en åldrig kvarleva från den, som före istiden likformigt utbredde sig öfver polarzonen och gifvit upphof åt den arktiska vegetationen. Mot denna åsigt invänder Grisebach, att om det verkligen fanns en tid, då vår planet egde de nuvarande polarländernas klimat, så kunde då för tiden träden ej fortleva. Häremot anmärkte talaren, att MARTINS funnit, att de lertager, som betäcka botten af torfmossarne på Jura och leda sitt ursprung från gletschernas söndermalningar, innehålla 179 växtarter, af hvilka alla utom en tillhöra skandinavien och 73 äro ännu mera arktiska, samt att han häraf sluter, att klimatet under istiden ej varit stängare än det nu är i Lappland och derfor ej nödvändigt förstört all vegetation och icke ens alla träd, eftersom lemningar der finnas af björk, rönn, gran och flere pilarter (jfr dock referatet af MARTINS arbete i föregående Nr p. 64. — GRISEBACH antager tillvaron af sjelfständiga vegetationscentra. — Talaren slutade med följande ord: "Huru svaret än må utfalla på denna fråga, som är en af naturforskningens på dagordningen främsta och viktigaste, säkert är, att iakttagelser sådana som de nu anförda öfver vegetationens olikheter på jorden så väl sådan den nu visar sig som den förut varit lemna många bidrag till lösningen af den stora frågan om organismernas ursprung, likasom den allena breder ljus öfver orsakerna till det närvarandes skiftande formrikedom, som helt visst ej är en de yttre förhållandenas lek, utan bunden vid eviga, oföränderliga lagar." (Ur Nya Dagligt Allehanda.)

= Vid sammanträdet d. 17 April inlemnade sekreteraren för införande i "Öfversigten" en af doktor JOH. ÅNGSTRÖM författad afhandling: "Beskrifning på mossor, samlade af hr Andersson under expeditionen 1851--3." Vid sammanträdet d. 10 Maj tillkännagafs att professoren vid universitetet i Tübingen HUGO v. MOHL aflidit (natten till d. 1 April; han var född 1801.)

Vetenskaps societeten i Upsala d. 27 Mars: Till utländsk ledamot invaldes prof W. HOFMEISTER i Heidelberg.

Botanisk Förening den 2 Maj: Apot. BENZON höll ett föredrag om ön Flatös flora och stud. mag. SAMSÖ-LUND meddelade anmärkningar om den i Alindelilleskogen funna tryffelartade svampen.

Naturhistorisk Förening d. 12 April: Dr E. WÄRMING höll ett föredrag öfver förgreningen hos växterna. — D. 10 Maj: Ett föredrag hölls om stjelkens bygnad hos *Neca theifera* och andra Nyctagineer.

Sällskapet pro Fauna et Flora Fennica d. 6 April 1872: "Med anledning af väckt fråga om exkursioners anställande under instundande sommar, beslöts att för detta ändamål anslå 300 mark, hvaraf 100 mark tilldelades studd. M. A. EUROPEUS och K. A. HÄLLSTRÖM såsom understöd för af dem i Libelits socken tillernade botaniska undersökningar — —. Ordf. förevisade en alqvist, på hvilken frukterna till följe af svampbildning utvuxit till långa svampiga bildningar, liknande dem man fuktiga somrar ganska allmänt påträffar på hägg, plommon och dylika. Ifrågavarande missbildningar hade i stor mängd förekommit på några alar vid Thölövik, i närheten af en större gödselhög. Likaledes förevisades af trädgårdsmästaren Bockström öfvergångar emellan örtblad, hylleblad och ståndare uti missbildade blommor af *Fuchsia*. Mag. NORRLIN förevisade tvenne för den finska floran nya fröväxter, af hvilka den ena, *Achillea cartilaginea* LEDEB, ej inom Skandinavien anträffats. Närmast beslägtad med *A. ptarmica*, från hvilken den genom sin täta mångblomstriga qvast och sina håriga, intryckt punkterade blad, lätt åtskiljes, hade den förut dermed förvexlats och såsom sådan redan 1863 af afl. stud. SIMMING tagits i Onega Karelen, der den äfven senare af apot. GÜNTHER i Petrosavodsk och mag. NORRLIN vid sjöstränder anträffats. Den andra *Batrachium confusum* SCHULTZ, hade likaledes af stud. SIMMING äfvensom af apot. GÜNTHER inom samma landskap påträffats. Derjemte anfördes att den hos oss förekommande och för *Tilia parvifolia* ansedda linden rätteligen är den genom sin, bland annat, fåblommiga qvast utmärkta *T. septentrionalis* RUPR., hvarom redan blifvit upplyst af afl. statsr. RUPRECHT, vid granskning af i härvarande samlingar befintliga exemplar." Bland inlemnade bidrag till de bo-

taniska samlingarne voro 3 för finska floran nya, *Tortula icmadophila*, *Gymnostomum rupestre* och *Jungermannia Hornschuchii*.

Finska Vetenskaps societeten d. 19 Febr.: Af prof. S. O. LINDBERG inlemnades till införande i öfversigten: 1. *Contributio ad cognitionem floræ cryptogamæ in Asia boreali-orientali*; 2. Om ett nytt fall af *aerosyncarpi*; 3. Bidrag till mossornas morfologi och inbördes systematiska ställning.

Zoologisk-botaniska Föreningen i Helsingfors d. 23 Febr.: Prof. S. O. LINDBERG redogjorde i korthet för sina på senaste tider företagna undersökningar rörande könsorganerna samt fruktens utveckling hos mossorna, dervid bland annat omnämmande, att han funnit den s. k. mössan eller slidan (*calyptra*) hos *Jungermanniaceæ* uppstå på två väsentligen olika sätt, näml. antingen af pistillidiets cellulösa yttre, eller ifrån pistillidiernas gemensamma fäste, på grund hvaraf han indelat desamma i två grupper: *Gynomitriææ* och *Thalamomitriææ*, utgörande tvenne analogo serier, uti hvilka ett slägte inom den ena ofta motsvaras af ett annat slägte inom den andra såsom t. ex. *Ptilidium* bland de förra af *Trichocolea* bland de senare, *Frullania* af *Polyothus*, o. s. v.

Thuidium decipiens De Notaris.

Som denna mossa, sedan den först upptäcktes i Italien, blifvit iakttagen både i Tyskland och England samt äfven i Ryska Lappmarken, är det sannolikt att den äfven finnes i Skandinavien och meddelas därför här beskrifning öfver den.

Thuidium decipiens G. DE NOTARIS, Epilogo della Briologia Italiana p. 233. (I Atti della R. Università di Genova Vol. I, 1869): "Monocum, habitu Amblystegii commutati vel filicini. Laxe implexum, in innovationibus virescens, vix nitidulum. Caulis in speciminibus visis 4 centimetra longitudine æquans, radiculis rubescentibus paraphyllisque prædibus, cum innovationibus conformibus, ramellis discretis, simplicibus, tenuibus, patulis, subæquilongis pinnatus. Folia caulis primarii subsquarrosa, late cordato-deltaidea apice breviter cuspidata, e basi subsaccata, utrinque decurrente, vage plicatula, margine inferne reflexa, ambitu ad basin et apicem præsertim denticulata, nervo valido ante apicem evanido prædita. Folia pinnarum, præ caulinis, exigua, ovato-acuminata, nervo ultra medium producto notata, secundo-falcata. Folia perichætalia membranacea, pallescentia, adpressa, interiora e basi oblongata, plicatula, attenuato-subulata, superne fimbriis aliquot tenuibus, conferviformibus prædita, nervo ultra medium producto instructa. Capsula crasse clavata e basi erecta cernua, badia. Operculum . . . . ."

J. JURATZKA, som tagit den på underlag af dels gråvacka dels gneiss på 3—4,000' höjd, säger (i Hedvigia för 1871, N:r 11) att den alltid är dioik och att locket är spetsigt koniskt.

Minnesstod
åt
Carl von Linné.

Vetenskaps Akademien har nu utfärdat den vid årshög-tiden (se ofvan) förebådade uppmaningen till den svenska allmänheten att med förenade krafter bidraga till resande af en ärestod åt LINNÉ. Bidrag kunna i landsorterna antingen erläggas till innehafvare af anteckningslistor eller ock öfversändas direkte till akademiens kamererare, statskommis-sarien O. S. af Sillén; de kunna inbetalas på en gång el-ler under två, högst tre år. Äfven hos Utg. finnes anteck-ningslista.

— En uppmaning är utfärdad för att teckna bidrag för resandet af en enkel minnesvård på DANIEL MÜLLERS graf i Upsala. Müller var länge anställd som akademiens örtgårdsmästare i Upsala. En nekro-log öfver honom finnes införd i Botaniska Notiser för år 1857.

— Till lektor i *naturalhistoria och latin* vid Wexiö högre elemen-tarläroverk utnämndes d. 30 April adjunkten dr N. J. SCHEUTZ.

— *Resande botanister* under instundande sommar. Prof. N. J. AN-DESSON ämnar att vistas på Arilds fiskläge å Kullen, läroverks-adjunkten J. HULTING att göra lichenologiska exkursioner i Vestergöt-land, lektor N. J. SCHEUTZ att utsträcka sin ofvan omtalade resa från Helsingborg genom Halland till Bohuslän samt stud. AXEL TULLBERG att undersöka Skånes mossor och Batrachia.

— *Polygonum Raji* BAB. i Norge. Från Botanisk Förening i Kö-benhavn erhöll jag vid bytet i år en liten, knappt tumshög form af denna art; den hade blommor (hvita) och n. fullt utvecklade frukter. På etiketten stod: "Polygonum aviculare Lin. Strandform. Levjoki Udlöb, Östfinmarken 9 Aug. 1864. A. G. Nordvi." Utg.

De herrar botanister, som i sommar ämna göra exkursioner och äro hågade att insamla former af slägtet *Batrachium* åt under-teck-nad, torde inlemna dem till Botaniska Föreningen i Lund, på samma gång de insända växter dit till utbyte i höst. Endast fullständiga exemplar d. v. s. sådane, som äro försedda med blommor och utbild-dade frukter, kunna emottagas. I utbyte kan antingen en stor serie af former af detta växtslägte erhållas eller också växter från Bot. Föreningen i Lund.

AXEL TULLBERG.

